

Miljøministeriet

Folketingets Miljø- og Fødevareudvalg
Christiansborg
1240 København K

Den 2. september 2021

Miljøministerens besvarelse af spørgsmål nr. 1519 (MOF alm. del) stillet 23. juni 2021 efter ønske fra Rasmus Nordqvist (SF).

Spørgsmål nr. 1519

”Det fremgår af ministerens svar på MOF alm. del - spørgsmål 1358, at klassifikationen af et vandløbs tilstand er baseret på de antal kvalitetselementer, der foreligger viden om. Vil ministeren i forlængelse heraf besvare følgende:

- Vil ministeren ændre denne fremgangsmåde, så sandsynligheden for at opnå god økologisk og kemisk tilstand ikke er større, jo mindre man ved om de enkelte kvalitetselementer?
- Hvornår er denne fremgangsmåde blevet indført?
- Kan ministeren bekræfte, at den korrekte tolkning af direktivet er, at manglende viden om et kvalitetselement betyder, at området 'dumper' som følge af 'one out, all out'-princippet, og at manglende viden om et kvalitetselement automatisk skal føre til en undersøgelse af kvalitetselementet i det pågældende vandområde?
- Hvilke konkrete bestemmelser i vandrammedirektivet og deres guidelines giver hjemmel til at fastsætte tilstanden i et vandområde alene baseret på de elementer, der er viden om?
- I hvor mange vandforekomster er tilstanden vurderet til god økologisk tilstand baseret på færre kvalitetselementer, end direktivet kræver?”

Svar

Vandrammedirektivet forudsætter, at alle relevante kvalitetselementer skal overvåges og anvendes ved tilstandsklassificeringen af overfladevandområder.

Tilstandsklassificeringen i Danmark baseres på overvågningsresultater fra det nationale overvågningsprogram NOVANA. Der foreligger endnu ikke data for alle kvalitetselementer for alle vandområder. Dette skyldes, at der først inden for de seneste år er udviklet indeks og fastsat miljøkvalitetskrav for alle kvalitetselementer, og at disse dermed ikke er implementeret i NOVANA.

Tilstandsklassificeringen baseres derfor foreløbigt på de antal kvalitetselementer, der foreligger viden om, hvorefter det er den laveste værdi af de bedømte kvalitetselementer, der er afgørende. Denne fremgangsmåde har været en del af vandplanlægning i planperioderne 2009-2015 og 2015-2021.

Miljøministeriet arbejder kontinuerligt på at inddrage alle kvalitetselementer i tilstandsklassificeringen. Klassifikationer af de forskellige overfladevandområder revideres løbende, herunder ved inddragelse af ny viden om de kvalitetselementer, der ikke tidligere har været anvendt.

Der har derfor i planperioden 2015-2021 været anvendt kvalitetselementer ved klassificeringen af vandområdernes tilstand, der ikke var anvendt i planperioden 2009-2015. Dette vil også fremadrettet være tilfældet indtil klassifikationen kan foretages ud fra alle kvalitetselementer.

Som det også fremgår af min besvarelse af 4. juni 2021 på alm. del spm. nr. 1358, udtrykkes 'One out, all out'-princippet i vandrammedirektivets, bilag V, afsnit 1.4.2, hvor det fremgår, at den økologiske tilstandsklassifikation for de forskellige kategorier overfladevandområder (fx vandløb, kystvand eller søer) repræsenteres ved den laveste af værdierne for de biologiske og fysisk-kemiske overvågningsresultater for de relevante kvalitetselementer.

Når et vandområdes tilstand klassificeres til brug for den danske vandplanlægning sker det i overensstemmelse vandrammedirektivet ud fra den laveste af værdierne for de kvalitetselementer, det har været muligt at anvende. Klassifikationen justeres, hvis efterfølgende inddragelse af udestående kvalitetselementer giver anledning til det.

Jeg har til brug for besvarelse af dit sidste delspørgsmål spurgt Miljøstyrelsen, som har oplyst mig følgende om antallet af tilstandsvurderede vandområder i vandløb:

”Tilstandsvurderingen af det enkelte vandområde baseres på de kvalitetselementer, for hvilke der foreligger brugbare data. I tilstandsvurderingen for vandområdeplaner 2021-2027 forventes at indgå data for de i vandrammedirektivet krævede biologiske kvalitetselementer i vandløb, dvs. smådyr (invertebrater), vandplanter (makrofytter), fisk og bundlevende alger (fytobenthos) fra i alt ca. 6.160 vandområder (ca. 17.150 km), idet der dog ikke foreligger data for alle kvalitetselementer i alle vandområder.

Tilstanden er således kun ukendt, hvis der slet ikke foreligger data for nogen kvalitetselementer. For ca. 1.230 vandområder (ca. 1.340 km) foreligger pt. ingen brugbare data, hvorfor tilstanden for disse angives som ukendt.

For de ca. 6.160 vandområder (ca. 17.150 km), hvor der foreligger brugbare data, findes data for alle biologiske kvalitetselementer på ca. 420 vandområder (ca. 2.410 km). Af disse vurderes ca. 65 vandområder (ca. 380 km) at have målopfyldelse (mindst god økologisk tilstand eller godt økologisk potentiale).

For ca. 5.740 vandområder (ca. 14.740 km) er tilstandsvurderingen baseret på færre end alle relevante biologiske kvalitetselementer. Af disse vurderes ca. 2.210 vandområder (ca. 4.660 km) at have målopfyldelse (mindst god økologisk tilstand eller godt økologisk potentiale).

Indeks til vurdering af tilstanden for fisk og bundlevende alger (fytobenthos) er først udviklet og verificeret i EU inden for de seneste år. Der har derfor ikke været mulighed for at implementere disse indeks i det gældende program for den nationale overvågning NOVANA. På den baggrund foreligger der ikke data for alle kvalitetselementer for alle vandområder på nuværende tidspunkt. Miljøstyrelsen forventer, at der i forbindelse med tilrettelæggelse af NOVANA-programmet for perioden fra 2022 og frem vil blive taget stilling til inddragelse af de forskellige kvalitetselementer til tilstandsvurdering i vandløb.

For ca. 130 vandområder (ca. 840 km) foreligger desuden data vedr. forekomsten af miljøfarlige forurenende stoffer i vandløbene, som i nogle tilfælde har påvirket vurderingen af målopfyldelsen negativt.”

